

PED

De laatste tijd is duidelijk geworden dat de milde variant van het PED-virus op meer bedrijven voorkomt. Gelukkig betekent dat nog niet dat er Amerikaanse toestanden op die bedrijven waarneembaar zijn. In de VS waren de problemen enorm groot doordat aangetaste jonge biggen in groten getale stierven.

Hier in Nederland zien we de problemen vooral bij de vleesvarkens. De dieren hebben een paar dagen waterdunne mest. Ze zijn goed ziek en vreten dan amper. Dat geeft uiteraard groeischade. Zelden leidt het tot veel uitval.

Deskundigen geven het slechts een geringe kans dat deze variant muteert naar een erg schadelijke virusstam. Maar er is alle reden om te voorkomen dat dit PED-virus op uw bedrijf terechtkomt. We willen natuurlijk niet dat dit virus zich in Nederland gaat vestigen.

Het virus kan makkelijk worden overgebracht via materialen, transport en mensen. Mest van een geïnfecteerd varkens kan wel 1.000.000.000 virusdeeltjes per gram bevatten. Een gezond varken heeft al aan 100 virusdeeltjes genoeg om ziek te worden. Een minimale hoeveelheid mest is dus al voldoende om de infectie over te brengen. Gelukkig is het virus goed gevoelig voor desinfectiemiddelen. Het is altijd al belangrijk geweest, maar nu is het echt van levensbelang dat u zoveel mogelijk volgens het principe all-in-all-out werkt. En dat er een vaste relatie bestaat tussen de vleesvarkenshouder en de vermeerderaar. Eveneens is het belangrijk dat bezoekers van de stal een petje of een haarnetje gebruiken en hun handen wassen of handschoentjes aantrekken. En natuurlijk moeten ze gebruikmaken van uw bedrijfskleding, die u daarna wel weer moet wassen...

Het is nu in elk geval een goed moment om nog eens met uw dierenarts te overleggen over de hygiëne op uw bedrijf. Daarmee valt een besmetting van uw bedrijf nooit voor 100% te voorkomen. Maar al vermindert u het risico met maar 25%, dan is dat toch al mooi meegenomen!

'EEN KOUTJE'

Luchtweginfecties komen bij varkens, maar ook bij mensen, veelvuldig voor. Meestal zijn dat infecties van de voorste luchtwegen: de neus, de keel en de

luchtpijp. Die zijn meestal minder erg dan de infecties van de achterste luchtwegen: de kleine luchtpijp-aftakkingen en de longblaasjes. Bij een infectie daarvan praat je over een longontsteking, die zelfs kan leiden tot een borstvliesontsteking.

Bij ontstekingen van de voorste luchtwegen zien we neusuitvloeiing, horen we niezen en een vochtige hoest en is er vaak sprake van keelpijn. Meestal spreken we dan van een verkoudheid. Alsof het door kou of tocht is ontstaan.

Maar een infectie van de luchtwegen ontstaat door bacteriën, virussen of schimmels. Kou of tocht kan wel het afweersysteem verzwakken. Het slijmvlies en zijn trilhaartjes in de voorste luchtwegen kan door een forse afkoeling veel gevoeliger worden voor ziektekiemen. Maar dan moeten er wel kiemen zijn. Koude of tocht is dus niet de echte oorzaak; het zorgt er alleen voor dat kiemen makkelijker kunnen toeslaan.

Vocht

De koude in de winter zorgt dus voor minder afweer in de luchtwegen. Maar ook is in diezelfde periode de overlevingskans van met name virussen in de lucht veel groter. Vooral in de stallen is het vochtgehalte van de lucht erg hoog door een lager ventilatieniveau. Dat hoge vochtgehalte is te zien aan condensvorming door invallende koude lucht en natte muren in de stal. In vochtige lucht kunnen kiemen veel gemakkelijker overleven. Het is dan ook niet gek dat wanneer stallucht een relatieve luchtvochtigheid (RV) van 90% heeft, de kans op luchtweginfecties veel groter is dan wanneer de RV 50% is.

Het is daarom van belang de lucht in uw stal droog te houden. In de winter is het opwarmen van de binnenkomende koude buitenlucht een goede methode om de RV in de stal te verlagen. Koude (buiten)lucht met een RV van 50% bevat immers minder vocht dan warme lucht met 50% RV. De overlevingskansen van de kiemen zullen verkleinen en daarmee dus ook de kans op het ontstaan van luchtwegproblemen. Als streefwaarde voor een goede luchtvochtigheid houden wij altijd 60% aan. Daarbij is het wel goed om te beseffen dat een erg lage luchtvochtigheid de slijmvliesen in de luchtwegen doet uitdrogen. Ook dat geeft schade en vermindert de weerstand. Het valt dus niet mee om het klimaat in een varkensstal optimaal te maken...